

جولان ساخت‌وسازهای بدقواره در گلابدره

آپارتمان‌سازی غیرمجاز و غیراستاندارد، عامل نابودی شمالی‌ترین محله تجریش شده

۱۲

● دوشنبه ۲ خرداد ۱۴۰۴ | ۲۱ شوال ۱۴۴۳ | سال سی‌ام | شماره ۵۳۸۵

گزارش ۹ ماهه وزیر میراث فرهنگی به مردم

وزیر میراث‌فرهنگی: وزیر میراث‌شوراهای

بی‌خاصیت که به مفت هم نمی‌آزند، می‌زنم

۱۴

با همسرتان درست دعوا کنید

بروز اختلاف طبیعی است دعوا جایی نگران‌کننده است که دچار تکرار شده و بر رابطه غلبه یابد

۱۲

همیشه یک جامعه

عکس: همشهری‌اسیر پناهنده

معلولیت به نرخ امروز

بررسی‌ها نشان می‌دهد در ماه‌های گذشته، قیمت تجهیزات و لوازم بهداشتی افراد دارای معلولیت افزایش چند برابری داشته و این افراد را با فشار مضاعف مواجه کرده است

گزارش زهرا جعفرزاده روزنامه‌نگار

روند درمانی این افراد به شمار می‌رود، گران‌تر شده و شهر به شهر تعرفه‌های متفاوتی دارد. یکی از افراد دارای معلولیت می‌گوید یک جلسه کاردرمانی در قزوین ۱۵۰هزار تومان، در کرچ ۲۰۰هزار تومان، در تهران برای یک ساعت و نیم ۳۰۰هزار تومان و برای ۴۰دقیقه ۲۵۰هزار تومان است. به همه اینها هزینه رفت و برگشت به مراکز درمانی و توانبخشی را هم باید اضافه کرد که به‌طور متوسط بین ۱۰۰ تا ۱۲۰هزار تومان با توجه به دوری مسیر است.

یک تشکجه ویلچر، ۵میلیون تومان

یکی از این افراد دارای معلولیت به همشهری می‌گوید ماجرای کاردرمانی و خرید تجهیزات پیشرفته حالا دیگر تبدیل به یک اقدام لوکس برای معلولان شده‌است، آنها برای یک روز زندگی کردن مانند سایر افراد باید هزینه‌های بسیاری را متحمل شوند: «خرید سونند ادرا، پوشک و پوشینه برای افراد بزرگسال، یکی از معطلات فرد دارای معلولیت است. یعنی قیقا چیزهایی که برای ادامه حیات لازم است، به‌گفته او، در کنار این مسائل، زخم بستر، هزینه رفت‌وآمد به مراکز درمانی و... را هم باید به آن اضافه کرد.

محمد عزت‌ور، هم که معلولیت دارد، در توضیح بیشتر به همشهری می‌گوید هر فرد دارای معلولیت باید ۲ویلچر داشته باشد؛ یکی برای خانه که با آن در همان محیط رفت‌وآمد کند و به حمام برود و یکی هم برای بیرون که معمولا ویلچر مقاوم‌تری است و قطعا هم قیمت بالاتری دارد. با این حال، او تأکید می‌کند که در وضعیت فعلی، تهیه ویلچر، دغدغه اصلی معلولان نیست، چراکه یک ویلچر با توجه به میزان مصرف آن، برای چند سال قابل استفاده است. هر چند که همان ویلچر هم نیاز به وسایلی دارد که هر چند وقت یکبار باید تعویض شود. مانند تشکجه‌ای که به روهو معروف است. این تشکجه آمریکایی است و هیچ شرکتی نمی‌تواند آن را وارد کند.

ارزان‌ترین ویلچر، ۱۲میلیون تومان

حیدری، یکی از فروشندگان تجهیزات مرتب‌ب تط به افراد دارای معلولیت است و حوالی خیابان جمهوری فروشگاه دارد. او در کنار ویلچر، موارد مصرفی روزانه این افراد را هم می‌فروشد و به همشهری می‌گوید هم‌اکنون ارزان‌ترین ویلچر، با ساده‌ترین امکانات یک میلیون و ۸۰۰هزار تومان است که برای افرادی که به‌طور موقت به آن نیاز دارند، مثل سالمندان برای رفت‌وآمد به مکانی با فردی که با پیش‌شکسته و... مناسب است. فرد دارای ضایعه نخاعی یا ناتوان در راه‌رفتن، برای یک ویلچر ساده باید حداقل ۱۲میلیون تومان هزینه کند: «ویلچرهای ساده از یک میلیون و ۸۰۰ شروع می‌شوند و به ۲۵میلیون تومان هم می‌رسند. ویلچرهای برقی هم قیمت‌شان از ۴۰میلیون تومان شروع می‌شود.» او می‌گوید یک تیوب ویلچر، ۱۰۰هزار تومان شده‌است. این تیوب را باید هر چندماه یک‌بار تعویض کنند.

او به گرانی وسایل مصرفی روزانه این افراد هم اشاره می‌کند و می‌گوید هر بار دستشویی رفتن برای افراد، بالای ۲۰هزار تومان هزینه‌دارد. کیسه‌هدار ۱۵۰۰تومانی حیات ۱۲هزار تومان شده‌است. این هم نوع ایرانی آن. اگر فرد معلول مرد باشد، کاندوم حیات هم نیاز دارد که هر عدد ۱۰هزار تومان است. نکته اینجاست که تولیدکنندگان داخلی به‌شدت قیمت‌ها را بالا برده‌اند و باعث شده تا روی قیمت اقلام خارجی هم تأثیر بگذارد: «دو سه ماهی است که قیمت‌ها به‌شدت بالا رفته‌است.»

بنیاد جانبازان، این تشکجه‌ها را برای جانبازانی که سهمیه دارند، وارد می‌کند. آنها هم مزادند را در بازار می‌فروشند. تنها در این صورت است که افراد دارای معلولیت غیر جانبازی می‌توانند این تشکجه‌ها را از بازار آزاد بخرند که هزینه هر یک عدد ۵میلیون تومان است. تشکجه‌های عادی کیفیت خوبی ندارند و به‌طور مداوم نیاز به تعویض دارند. او می‌گوید مدل ایرانی این تشکجه‌ها بیشتر از عمه کار نمی‌کند و ۵۰۰ تا ۶۰۰هزار تومان قیمت دارد. خرید این تشکجه اصلا به‌صرفه نیست. عزت‌ور هم به مشکلات افراد دارای معلولیت برای تهیه وسایل مصرفی روزانه‌شان اشاره می‌کند. به‌گفته او، سونند ناتون وسیله ضروری برای افراد دارای معلولیت برای دستشویی کردن است و معمولا روزانه ۳ تا ۴بار استفاده می‌شود، سال گذشته هر یک عدد ۱۵۰۰ تا ۱۷۰۰ تومان فروخته می‌شد، در کنار آن این افراد نیاز به زل لیدو کاتین و لوبیر کاتد دارند که هر روز ۳ تا ۴بار باید از آن استفاده کنند.

این وضعیت برای زنان سخت‌تر است، چراکه آنها نیاز به وسایل بهداشتی بیشتری دارند. **دست و پای مصنوعی، معطل دیگر** ماجرا تنها به این وسایل محدود نمی‌شود؛ خرید دست و پای مصنوعی هم مشکل دیگر این افراد است. پیش از این محمود کاری، مدیرعامل انجمن ندای معلولان اعلام کرده بود که افراد دارای معلولیت در تأمین این وسایل ناتوان شده‌اند. همه اینها در شرایطی است که وزارت رفاه، کمک‌های نقدی خود برای معلولان متوسط و خفیف را قطع کرده است. به‌گفته او، قیمت دست و پای مصنوعی و کفش برکی بسیار بالا رفته، همه‌حالی که بیمه‌ها هیچ‌کس نمی‌کنند: «برخی افراد دارای معلولیت متوسط یا شدید درآمدهشان از حقوق کارافتدگی که از تأمین اجتماعی می‌گیرند، هنوز به حداقل حقوق که هم‌اکنون ۵میلیون و ۵۰۰هزار تومان است نمی‌رسد، اما سازمان‌های حمایتی

حمایت‌شان را از معلولان به‌ویژه معلولان متوسط قطع کرده‌اند و این بسیار ناراست.» براساس اعلام او، برخی از افراد دارای معلولیت مانند افراد دارای ضایعه نخاعی ماهانه بیش از ۲تا ۳میلیون هزینه پزشک پرداخت می‌کنند. تااسفند سال گذشته، قیمت یک پروتز بالای زانو حدود ۲۸میلیون تومان و زیرزانو حدود ۱۸میلیون تومان است. البته این هزینه با توجه به وزن، شرایط جسمی و میزان کاربری برای هر فرد متفاوت است.

زخم بستر و جراحی چند ده میلیون تومانی

شهرام میصر، مدیرعامل انجمن پیام‌آوران ساحل امید است؛ انجمنی برای حمایت از افراد دارای معلولیت. میصر، در ۱۹سالگی دچار آسیب نخاعی شده و حالا دربارہ مشکلات افراد دارای معلولیت برای تهیه وسایل مصرفی روزانه، توضیحاتی به همشهری می‌دهد. او می‌گوید: «یک فرد دارای معلولیت مانند تمام افراد نیازهایی دارد، خورد و خوراک دارد، رفت‌وآمد می‌کند، اگر خانواده داشته باشد باید برای آنها هزینه کند. بیمار می‌شود، ممکن است به سفر برود، خرید کند و... در کنار همه اینها اما دایره بزرگی از نیازهای دیگر دارد که برای هر کدام باید هزینه‌های در نظر بگیرد. وسایل کمک‌توانبخشی یا پزشکی، وسایل بهداشتی، وسایل درمانی و... در این گروه قرار می‌گیرند.» به‌گفته او، شاید هم‌اکنون، مهم‌تر از تجهیزات، تهیه وسایل مصرفی یک فرد دارای معلولیت مشکل‌ساز شده است، چراکه قیمت‌ها سرسام‌آور شده‌است، کیسه ادرا، پوشینه، سونند و... هر روز با افزایش قیمت مواجه می‌شوند و فرد دارای معلولیت را تحت فشار قرار داده‌است. اینها جزو نیازهای مبرم و ضروری زندگی این افراد است.

او می‌گوید برخی از افراد دارای معلولیت، با توجه به‌شدت یا خفیف بودن میزان معلولیت‌شان، نیاز به یک وسیله طبی مخصوص معروف به بریس دارند که زانو را نگه می‌دارد، اسفند سال گذشته تنها یک عدد از این وسیله ساده ایرانی، به قیمت ۱۵میلیون تومان فروخته می‌شد: «این وسایل تحت پوشش بیمه نیست و اگر هم باشد معمولا درصد بسیار ناچیزی از آن را بیمه پرداخت می‌کند. فشار اصلی بر دوش خود فرد است.» موضوع دیگری که از سوی میصر مطرح می‌شود، مسائل درمانی این افراد است؛ مثل زخم بستر: «افرادی که معلولیت شدید دارند، ممکن است به زخم بستر دچار شوند، نشستن‌های طولانی روی ویلچر و فشاری که به بخش‌هایی از بدن وارد می‌شود، منجر به زخم بستر می‌شود، این زخم‌ها گاهی برای درمان نیاز به جراحی دارند و با دارو و پماد بهبود پیدا نمی‌کنند. ۳سال پیش زخم بستر خودم را ۵۰میلیون تومان جراحی کردم، همسرم سوزنوس طلایش را فروخت تا توانستم هزینه‌اش را جور کنم؛ از

نکته‌ها

بیژن باور

پژوهشگر ارشد مدیریت بحران

بحران ریزگردها و مدیریت ریسک

مدتی است چهره آسمان برخی از استان‌های کشور غبار آلود است. هر چند این غبارها یا به‌اصطلاح تخصصی‌تر «ریزگردها» موقتی و فصلی به‌نظر می‌رسند، اما تبعات مختلف زیست محیطی، سلامت و بهداشتی، اقتصادی و اجتماعی آن عمیق است. آب یکی از نیازهای اصلی بشر است که حیات به آن بستگی دارد، چه به‌صورت مستقیم برای مصارف آشامیدن و چه به‌صورت غیرمستقیم، یعنی برای بخش «کشاورزی»، «صنعتی» و نمونه‌های مشابه دارای اهمیت حیاتی، راهبردی و استراتژیک است. ساخت‌وسادهای جدید در ترکیه هر چند مشکلات آنها در تأمین آب حل‌کرده‌اما باعث بروز مشکلات اساسی به‌طور مستقیم یعنی خشک شدن اراضی کشاورزی در سوریه و عراق شده و به‌طور غیرمستقیم ریزگردها و بسیاری از مشکلات دیگر در ایران و کشورهای همسایه را به‌دنبال داشته‌است. در خصوص مشکلات داخلی می‌توان به برداشت بیش از حد از منابع آب‌های زیرزمینی، نبود آبخوانداری و آبخیزداری مناسب، مدیریت نامناسب منابع آب و نمونه‌های مشابه اشاره کرد.

استفاده بی‌رویه از منابع آب‌های زیرزمینی منجر به فرونشست زمین در اطراف کلانشهرها شده‌است. نبود فاصله زمانی مناسب برای پر شدن و تمدید این ذخایر و نمونه‌های مشابه، نشانگر اهمیت موضوع و حوضه برنامه‌ریزی و مدیریت منابع آب است. شاید یکی از دلایل ادامه یافتن و استمرار چنین مشکلاتی نبود یک سیستم یکپارچه مدیریت و فرماندهی واحد در خصوص برنامه‌ریزی و مدیریت آب در ستاد و صفا است.

دانشمندان معتقدند بسیاری از جنگ‌ها و مناقشات در آینده بر سر تأمین منابع آب خواهد بود، از این‌رو پرداختن و تمرکز بر این موضوع یک امر حیاتی و ضروری به‌نظر می‌رسد. برای حل مسئله آب و تأمین منابع آن برای نسل‌های آینده باید برنامه‌ریزی و مدیریت راهبردی دقیقی صورت گیرد تا در آینده شاهد مناقشات آبی نشویم. اینکه کشوری برای تأمین منابع و منافع خود به ضرر و در تضاد و تعارض با منابع و منافع یک کشور یا کشورهای دیگر عمل کند غیرقابل اغماض است. به‌عنوان مثال می‌توان به «پروژه توسعه منطقه‌ای ترکیه و ساخت‌وسدهای بزرگ» در این کشور اشاره کرد که هر روز جنبه‌های جدیدی از آن آشکار می‌شود و در تعارض با منابع و منافع عراق و سوریه در خصوص آب رود دجله و فرات به‌طور مستقیم و ایران اسلامی در خصوص ریزگردها، به‌طور غیر مستقیم است. طرح موسوم به «پروژه توسعه آناتولی جنوب شرقی» (گاب) ترکیه با‌احداث ۲۲سد و ۱۳ نیروگاه روی سراسر منطقه دجله و فرات و تأثیرپذیری مستقیم کشورمان از «برنامه توسعه آناتولی شرقی» (داب) که بر رود ارس و نواحی اطراف آن تأثیر گذاشته‌است. ابتدا اتخاذ تدابیر حقوقی برای مقابله با چنین شرایطی که ادامه‌دار است الزامی است و باید در مناسبات و روابط بین‌المللی دنبال شود. محدودیت‌های قانونی نیز در این خصوص باید توسط مجامع بین‌المللی اعمال شده و آسیب‌های وارده جبران شود. مت‌حساسات که کشورهای مختلف تحت‌تأثیر این بی‌تدبیری هستند و تدابیر فوری باید مدنظر قرار گیرد.

نکته مهم مقطعی نبودن این پیامدها و عوارض است که دامنگیر کشورهای منطقه شده‌است و هر زمان بر شدت بحران خواهد افزود. بخشی از دلایل ایجاد گردوغبار و ریزگردها در منطقه به احداث سد «الیسوس» ترکیه و مسدود کردن جریان آب رود دجله توسط این کشوربازی‌م‌گردد، سدالیسوسبیش از ۱ میلیارد مترمکعب ظرفیت، منابع ورود ۵۶درصد آب دجله به اراضی پایین‌دست می‌شود و میلیون‌ها هکتار از اراضی کشاورزی عراق و سوریه مت‌رکه شده‌است. سد آتاتوک که ۷۵درصد آب فرات را ذخیره می‌کند دارای ظرفیتی معادل ۵میلیارد مترمکعب برابر با نیمی از ظرفیت آب‌های ایران است.

نتیجه اینکه نباید منتظر شرایط اضطراری ناشی از رخداد مخاطرات باشیم یا در انتظار مدیریت بحران باشیم بلکه باید با استفاده از نقشه‌عارضه‌های ریسک و مدیریت یکپارچه ریسک به کنترل تبعات ناشی از مخاطرات به‌طور اعم و کم‌آبی، ریزگردها ونمونه‌های مربوط به آن به‌طور اخص پرداخت.

بروزهای اب منطقه‌ای بین‌المللی باید به‌طور مستمر و نه مقطعی با توجه به رویکرد حقوق بین‌الملل به مدیریت بحران آب اجرا شوند. این تصمیم نه‌تنها یک نیاز بلکه یک ضرورت است که در آن کشورهای تحت‌تأثیر یعنی ایران، عراق، سوریه و سایر کشورها باید ضمن طرح شکایت در مجامع بین‌المللی و اطلاع‌رسانی لازم در این خصوص، این پروژه‌ها را متوقف کرده و صاحبان آن‌را به‌گونه‌ای متقاعد کنند تا منافع همه کشورهای منطقه تأمین شود و غرامت‌ها و جریمه‌هایی تعیین شود تا خسارات ناشی از سوه مدیریت پروژه‌های غیراستاندارد جبران شود. در این خصوص مجامع منطقه‌ای، معاهدات در سطح بین‌المللی و منطقه‌ای و مدیریت یکپارچه و منطقه‌ای اب بسیار راهگشا خواهد بود. از این‌رو رویکردی منطقه‌ای و بین‌المللی در این خصوص باید وجود داشته باشد تا منافع همه تأمین شود در غیراین صورت قطعا تنش‌ها و مناقشات بر سر مسائل اب پیش خواهد آمد. خلاصه اینکه اراده جدی احقاق حق از طریق مجامع و معاهدات منطقه‌ای و بین‌المللی مورد نیاز و بسیار ضروری است.

یکی از فروشندگان تجهیزات معلولان می‌گوید هر بار دستشویی رفتن این افراد، بالای ۲۰هزار تومان هزینه دارد. یک کیسه ادرا ۱۵۰۰تومانی، ۱۲هزار تومان شده و وسایل جانبی دیگر، هر عددش ۱۰هزار تومان است که به هزینه دستشویی رفتن این افراد اضافه می‌شود. نکته اما اینجاست که قیمت تولیدات داخلی از خارجی هم بالاتر رفته است

ارزان‌ترین ویلچر را می‌توان یک میلیون ۸۰۰هزار تومان هم پیدا کرد اما ارزان‌ترین ویلچر در یکی از فروشگاه‌های معتبر اینترنتی، بالای ۲میلیون تومان است. انهم ویلچری ساده برای استفاده موقت، ویلچرهای معمولی برای افراد ضایعه نخاعی، با ارزان‌ترین قیمت، ۱۲میلیون تومان است. هر چقدر گزینه‌های بیشتری به ویلچر اضافه شود، قیمت‌ها هم بالاتر می‌رود که گران‌ترین آن متعلق به ویلچرهای برقی است که قیمت آن از ۳۱ میلیون تومان شروع و به ۷۰میلیون تومان هم می‌رسد

هر هفته کاردرمانی ۷۵۰هزار تومان
به‌گفته او یکی دیگر از مشکلات افراد دارای معلولیت، عفونت‌های مجاری ادرا است، سوند یک جسم خارجی است که وارد بدن فرد می‌شود، حتی باکیفیت‌ترین آن هم احتمال عفونت دارد. فیزיותרپی و کاردرمانی هم برای این افراد مانند نفس است. اما هزینه‌هایش آنقدر بالاست که بیمه پوشش نمی‌دهد. کاردرمانی برای ۴۰دقیقه، ۲۲۰هزار تومان بود که اخیرا به ۲۵۰هزار تومان رسیده. فردی که در هفته ۳بار به کاردرمانی نیاز داشته باشد، برای هر هفته ۷۵۰هزار تومان تنها برای این جلسه‌ها هزینه کند. میصر می‌گوید بیمارستان‌های کشورهای پیشرفته، واحد توانبخشی دارند. در این واحد، فرد از نظر روحی و جسمی مورد توانبخشی قرار می‌گیرد. همان‌جا به فرد آموزش داده می‌شود که چطور پس از ایجاد معلولیت، باید با عصا و ویلچر زندگی کند، آسیب‌های روانی حادثه بررسی می‌شود و از فرد در برابر فشارهای مختلف حمایت می‌شود. هم خودش هم خانواده‌اش. اما در ایران اینطور نیست و به‌زیستی عملا وجودش را اکتا ر کشیده‌است.